

Regeringskansliet, Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap och dialog (SOU 2019:15) och Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning (SOU 2019:28)

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansierare och forskningspolitisk rådgivare.

Sammanfattning

Den föreslagna lagen om vissa begränsningar i rätten att yrkesmässigt bedriva vård innebär ett flertal förtydliganden gällande KAM-utövares skyldigheter och rättigheter. Vetenskapsrådet har inget att erinra mot förslaget till en ny lagstiftning. Nedan följer ett antal specifika synpunkter på utredningens delbetänkande respektive slutbetänkande.

13.4 Forskningsfinansiering (SOU 2019:15)

Utredningen konstaterar bland annat att de ansökningar rörande komplementär och alternativ medicin och vård som inkommit till Vetenskapsrådet under åren 2014–2017 haft ungefär samma chanser att bli beviljade som övriga ansökningar inom området medicin och hälsa. Vetenskapsrådet vill här understryka att forskare oavsett forskningsfält har möjlighet att söka och erhålla medel för sin forskning från Vetenskapsrådet så länge denna håller en hög vetenskaplig kvalitet. Vetenskapsrådet menar att fria forskningsmedel bäst motsvarar behovet av hög vetenskaplig kvalitet för all forskning inom hälsoområdet.

18 Överväganden och reflektioner (SOU 2019:15)

Utredningen föreslår att en policy för att införa nya behandlingsmetoder i hälso- och sjukvården ska vara ursprungsneutral, d.v.s. att komplementära metoder bör tas upp i hälso- och sjukvården på samma villkor som andra metoder. Vidare föreslås att SBU ges ett regeringsuppdrag att utvärdera de komplementära metoder som skulle kunna vara aktuella. Om denna ursprungsneutralitetsprincip ska gälla vill Vetenskapsrådet understryka vikten av att en inventering av de aktuella komplementära metoderna vilar på en vetenskaplig grund.

19.1 Forskning om KAM-system och KAM-metoder (SOU 2019:15)

Rimligheten i bakomliggande antaganden

Vetenskapsrådet instämmer i utredningens bedömning att det ej är rimligt att prioritera svensk forskning på KAM-metoder vars föreslagna bakomliggande mekanismer står i direkt strid med kända vetenskapliga rön från biologin, psykologin, kemin eller andra grundvetenskaper.

Forskningskompetens

Vetenskapsrådet instämmer i utredningens bedömning att det är angeläget att mer omfattande samarbete med ledande kliniska forskare och tvärvetenskapliga forskningssamarbeten etableras för att stärka KAM-forskningens kvalitet.

Utredningens bedömningar

Utredningen rekommenderar att de forskare som är aktiva inom KAM-området behöver inrikta sig mer på nyskapande forskning och då främst nya relevanta frågeställningar och mer avancerad forskningsmetodik. Vetenskapsrådet instämmer i utredningens rekommendation.

Vetenskapsrådet instämmer i utredningens rekommendation att när sjukvårdshuvudmän avsätter projektmedel inom KAM-området bör detta inkludera medel för vetenskaplig utvärdering.

23.4 Forskare (SOU 2019:15)

Vetenskapsrådet tillstyrker utredningens förslag om att prioritera forskning inom KAM framför ytterligare kartläggningar av KAM-användningen.

13.4 Utredningens förslag behöver följas upp (SOU 2019:28)

Vetenskapsrådet vill understryka behovet av att följa upp och utvärdera ett eventuellt införande av KAM-metoder i hälso- och sjukvården. Det är av stor vikt att en sådan uppföljning vilar på en vetenskaplig grund.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av chefsjuristen Anna Hörnlund, GD-sekreteraren Agneta Backman och ansvarig för ALF-kansliet, Jeanette Johansen, föredragande. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Jan Bolin och huvudsekreteraren Jan-Ingvar Jönsson, deltagit.

Sven Stafström
Generaldirektör

Jeanette Johansen
Ansvarig för ALF-kansliet

Kopia till Utbildningsdepartementet